

## KOBİ Muhasebe Standartlarının Gelişimi ve Türkiye Uygulaması Üzerine Bir Araştırma

Aylin POROY ARSOY\*

Tuba BORA\*\*

### ÖZET

*Bu çalışmanın amacı, Türkiye’de KOBİ muhasebe standartlarını uygulayacak işletmelerin güçlü ve zayıf yönlerini belirlemek, karşılaşılabilecek fırsat ve tehditleri ortaya koymaktır. Öncelikle KOBİ muhasebe standartlarına yönelik SWOT analizi yapılmıştır. Bu SWOT analizinden yola çıkılarak sorular hazırlanmış ve yüzyüze anket yöntemiyle Bursa Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odasına kayıtlı meslek mensuplarının görüşleri alınmıştır. Meslek mensupları, KOBİ muhasebe standartlarının doğru, şeffaf ve güvenilir finansal raporlamayı getireceği kanaatindedirler. Ancak bugüne kadar doğru finansal raporlama yerine vergi için finansal raporlama yapılmış olması, KOBİ muhasebe standartlarına uyum sürecinde meslek mensuplarının karşılaşılabilecek en önemli zorluklardan biri olarak görülmektedir.*

**Anahtar Kelimeler:** KOBİ, KOBİ Muhasebe Standartları, SWOT Analizi

**JEL Sınıflandırması:** M41

### *Development of IFRS for SMEs and a Research on Turkey Practice*

#### **ABSTRACT**

*The aim of this study is to research the application of IFRS for SMEs in Turkey through the SWOT analysis. We firstly generate the SWOT analysis and then perform our questionnaire. We applied our questionnaire to accountants listed in the Bursa Chamber of Certified Public Accountants and receive their perceptions via face to face method. The accountants expressed their perception that IFRS for SMEs to lead accurate, transparent and reliable financial reporting. However the adoption of financial reporting for tax purposes instead of financial reporting for accurate financial reporting seems to be the most important obstacle behind the harmonization process of IFRS for SMEs.*

**Keywords:** SME, IFRS for SMEs, SWOT analysis

**Jel Classification:** M41

\* Doç. Dr. Aylin POROY ARSOY, Uludağ Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, aporoy@uludag.edu.tr

\*\* Arş. Gör. Tuba BORA, Uludağ Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, tubabora@uludag.edu.tr

## 1. GİRİŞ

Avrupa Birliği'nin 2005 yılında aldığı kararla birlikte AB ülkelerinde organize borsalarda işlem gören yaklaşık 7.000 şirket UMS/UFRS'leri uygulamakla yükümlü bulunmaktadır. Ancak dünya ekonomisinin belkemiğini oluşturan KOBİ'ler muhasebe standartlarını uygulamakla yükümlü olmamakta ve bu durum muhasebe ve finansal raporlama harmonizasyonu açısından sakınca yaratmaktadır.

KOBİ muhasebe standartlarının UMSK tarafından oluşturulmasının temel nedeni, halka açık ve organize borsalarda işlem gören büyük işletmelerin uyguladığı tam set UFRS'lerin uygulanmasındaki zorluk ve karmaşa olarak belirtilmektedir. KOBİ'lerin tam set UFRS'leri benimsemesi sıkıntılı bir süreç olacaktır. Bu yüzden KOBİ'ler için gereksinimlere uygun, tam setin genel yapısından ayrılmadan daha basit bir standart yayınlanması ihtiyacı gündeme gelmiştir.

KOBİ muhasebe standartlarının yayınlanmasının temel amacı tam set UFRS'lerin yayınlanma amacı ile aynıdır: ortak bir muhasebe dili oluşturmak. Benimsenecek olan ortak bir muhasebe dili ile iş dünyasının yabancı yatırımlara girişmesi, yabancı şirketlerle işbirliği içinde bulunması ve yabancı yatırımcıların ülkemize çekilmesi kuşkusuz daha kolay olacaktır.

Muhasebe standartlarının benimsenmesi ile yıllardır vergi muhasebesi anlayışı güden ülkemizde yeni bir çığır açılmaktadır. Her şeyden önce muhasebeden beklenen amaç değişmektedir. Muhasebe meslek mensuplarının yıllardır en önemli hedefi ödenecek verginin hesaplanmasıdır. Ancak muhasebe standartlarının bakış açısı *güvenilir finansal raporlamadır*. Bu güvenilir finansal raporlama ise *doğru ve dürüst gösterim ilkesi* ile başarılmaktadır. Muhasebe standartlarının gerek halka açık şirketlere gerekse de KOBİ'lerin muhasebe düzenlerine büyük yenilikler getireceği açıktır. Bu yenilikler kayıtlama, değerlendirme (ölçme) ve finansal tabloların hazırlanması ve sunulması konularında öne çıkmaktadır. Muhasebe standartları ülkemizin gündemine öncelikle TMSK'nin resmi gazetede yaptığı yayınlarla daha sonra ise yeni TTK ile girmiştir. Yakın bir gelecekte yeni TTK'nin muhasebe standartlarını ilgilendiren hükümlerinin yürürlüğe girecek olması, muhasebe meslek mensuplarını bu standartlara hakim olması gereğini güçlendirmektedir.

## 2. KOBİ MUHASEBE STANDARTLARI

KOBİ terimine dünyada pek çok ülkeden farklı tanımlar getirilmektedir. Bu tanımlarda genellikle çalışan sayısı, satış hasılatı ve aktif büyüklüğü esas alınmaktadır. Mısır'da KOBİ'ler 5-50 arası çalışan sayısına sahip işletmeler olarak tanımlanırken, Vietnam'da bu aralık 10-300 çalışan sayısı olarak verilmektedir. Dünya Bankası KOBİ'leri en fazla 300 çalışan sayısı, 15 milyon \$ yıllık satış hasılatı ve 15 milyon \$ aktif büyüklüğüne sahip işletmeler olarak tanımlamaktadır (Dalberg, 2011: 6).

Ülkemizde KOBİ tanımı, 18 Kasım 2005 tarih ve 25997 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan "Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması

Hakkında Yönetmelik” ile verilmiştir. İlgili yönetmeliğe göre KOBİ sınıflandırmasına dahil olan işletmelerin özellikleri Tablo 1’de izlenmektedir. Tablo 2’de ise AB’de yürürlükte olan KOBİ tanımına yer verilmiştir.

**Tablo 1:** Türkiye’de KOBİ Tanımı

	Net Satış Hasılatı	Aktif büyüklüğü	Çalışan Sayısı
Mikro İşletme	<1.000.000 TL	<1.000.000 TL	<10
Küçük İşletme	<5.000.000 TL	<5.000.000 TL	<50
Orta büyük işletme	<25.000.000 TL	<25.000.000 TL	<250

**Kaynak:** 18 Kasım 2005 tarih ve 25997 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan “Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelik”

**Tablo 2 :** AB’de KOBİ Tanımı

	Net Satış Hasılatı	Aktif büyüklüğü	Çalışan Sayısı
Mikro İşletme	<2.000.000 €	<2.000.000 €	<10
Küçük İşletme	<10.000.000 €	<10.000.000 €	<50
Orta büyük işletme	<50.000.000 €	<43.000.000 €	<250

**Kaynak:** European Commission, Enterprise and Industry. (2011), “Small and medium-sized enterprises (SMEs), SME Definition” [http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/facts-figures-analysis/sme-definition/index\\_en.htm](http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/facts-figures-analysis/sme-definition/index_en.htm)

KOBİ’ler için muhasebe standartlarına olan ihtiyacın temel nedenleri karşılaştırılabilirlik ihtiyacı, evrensellik talebi ve finansal tabloların dış menfaat sahiplerine bilgi sunma ve koruma amacına hizmet etme gerekliliğine inanılmasıdır (Evans vd., 2005: 36).

KOBİ muhasebe standartları uygulamalarının yol açacağı avantajlar yanında, bu globalizasyonun neden olabileceği bir takım zorluklar da bulunmaktadır. Ülkelerin farklı muhasebe ve sermaye piyasası düzenlemeleri nedeniyle KOBİ muhasebe standartlarının uygulanmasında zorluk yaşanacaktır (Albu vd., 2010: 52).

KOBİ muhasebe standartları uygulamasının KOBİ’lere şu faydaları sağlaması beklenmektedir: (Pricewaterhousecoopers, 2006: 5-6; IASB, 2007c: 3)

- KOBİ muhasebe standartları uygulaması ulusal ve uluslararası alanda KOBİ’lerin finansal bilgilerinin karşılaştırılabilir olmasını sağlayacaktır.

- KOBİ muhasebe standartları uygulaması sınır ötesi şirket birleşmelerini ve işbirliği anlaşmaları fırsatlarını sağlayacaktır.
- KOBİ muhasebe standartları uygulaması KOBİ'lerin uluslararası pazarlara ulaşmasını sağlayacaktır.
- KOBİ muhasebe standartları uygulaması KOBİ'lerin kredi derecelendirme notları üzerinde pozitif etki yaratacak ve bu durum kredi kurumları ile ilişkilerinin güçlenmesine neden olacaktır.

KOBİ muhasebe standartları IASB'nin yoğun bir çalışma sürecinden geçtikten sonra oluşturulmuştur. Bu süreç Tablo 3'de izlenebilmektedir.

**Tablo 3: KOBİ Muhasebe Standartları Oluşum Süreci**

Temmuz 2003	KOBİ muhasebe standartları projesi IASB'nin gündeminde alındı.
Haziran 2004	KOBİ muhasebe standartları tartışma metninin yayınlanması ve 24 Eylül 2004'e kadar görüşe açılması
Nisan 2005	<i>KOBİ'ler İçin Olası Kayıtlama ve Ölçüm Değişikliklerine İlişkin Anket</i> 'in IASB ekibine uygulanması
Ekim 2005	Kayıtlama ve ölçüm basitleştirmelerine ilişkin yuvarlak masa toplantıları
Temmuz 2003-Şubat 2007	31 Kurul toplantısında KOBİ muhasebe standartlarının tartışılması
Ağustos 2006	IASB web sayfasında Nihai Taslak'ın ilk taslağının yayınlanması
Kasım 2006	IASB web sayfasında Nihai Taslak'ın revize edilmiş taslağının yayınlanması
Şubat 2007	KOBİ muhasebe standartları Nihai Taslak'ın yayınlanması ve 30 Kasım 2007'ye kadar görüşlere açılması
Nisan 2007	Nihai taslak üzerine IASB ekibinin yaptığı incelemenin yayınlanması
Haziran 2007	20 ülkede 116 küçük işletmenin katılımıyla Nihai Taslak'ın alan testi
Kasım 2007	Yorum döneminin sonu, 162 adet yorum mektubu alındı.
Mart-Nisan 2008	Yorum mektuplarında ve alan testinde karşılaşılan ana konuların Kurul'a sunumu
Nisan 2008	Çalışma Grubu'nun Nihai Taslak üzerindeki olası değişikliklere ilişkin kapsamlı tavsiyelerini sunması
Mayıs 2008-Nisan 2009	13 Kurul toplantısında önerilerin yeniden tartışılması
Nisan 2009	Kurul'un Nihai Taslak'ta olduğu gibi standardın adının " <i>KOBİ'ler için Uluslararası Finansal Raporlama Standardı</i> " olmasına karar vermesi
Haziran 2009	13 Kurul üyesi kabul oy, bir üye red oy kullandı.
Temmuz 2009	KOBİ'ler için UFRS'nin yayınlanması

**Kaynak:** Deloitte (2012), "IFRS in Focus:IASB Issues a Request for Information on the IFRS for SMEs".

Tam set UFRS'ye göre yapılan basitleştirmeler şu şekilde sıralanmaktadır:

- Tam set UFRS'de yer alan bazı konular KOBİ'lerle ilgili olmadığı için kapsam dışı bırakılmıştır. Bu konular, hisse başına kazanç, ara dönem finansal raporlama, bölümlere göre raporlama ve satılmaya hazır finansal varlıkların muhasebeleştirilmesidir.

- KOBİ muhasebe standartlarında daha basitleştirilmiş yöntemlere yer verildiği için, tam set UFRS'de yer alan bazı muhasebe politikası seçeneklerine yer verilmemiştir. Örneğin;

- Finansal varlıkların muhasebeleştirilmesine ilişkin seçenekler ve gerçeğe uygun değerle ölçüm seçenekleri KOBİ muhasebe standartlarında yer almamaktadır.

- Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar için yeniden değerlendirme yöntemi KOBİ muhasebe standartlarında yer almamaktadır.

- İş ortaklıkları için oransal konsolidasyon yöntemi KOBİ muhasebe standartlarında yer almamaktadır.

- Yatırım amaçlı gayrimenkuller için ölçüm, maliyet ve gerçeğe uygun değer yöntemi arasında bir muhasebe politikası seçimi yerine koşullara göre yapılmaktadır.

- Devlet teşvikleri için çeşitli seçenekler sunulmaktadır.

- Tam set UFRS'de yer alan pek çok kayıtlama ve ölçüm ilkeleri KOBİ muhasebe standartlarında basitleştirilmiştir. Bu basitleştirmeler finansal araçlar, şerefiye ve diğer tanımsız ömre sahip maddi olmayan duran varlıklar, iştirakler ve iş ortaklıkları, araştırma ve geliştirme giderleri, borçlanma maliyetleri, maddi duran varlıklar, tanımlanmış fayda planları, gelir vergileri, satış amaçlı elde tutulan varlıklar, canlı varlıklar ve özkaynağa dayalı hisse bazlı ödemeler konularında karşımıza çıkmaktadır.

- KOBİ muhasebe standartlarında tam set UFRS'ye göre daha az sayıda bilgi açıklaması (dipnot açıklaması) gerekmektedir.

KOBİ muhasebe standartlarında öngörülen basitleştirilmiş kayıtlama ve ölçüm ilkelerinden başlıcaları şu şekilde örneklenebilir:

- Şerefiye ve diğer tanımsız ömre sahip maddi olmayan duran varlıklar için UMS 36'da ifade edilen değer düşüklüğü sürecine izin verilmemektedir; bunun yerine daha geleneksel bir amortisman yöntemi verilmiştir. ( Eğer yararlı ömür belirlenemiyorsa maksimum 10 yıl)

- Borçlanma maliyetleri ilişkili olduğu varlığın maliyetini artırmak yerine gider kaydedilmelidir (UMS 23'deki kuralın aksine).

- Araştırma ve geliştirme giderleri gider olarak kaydedilmelidir (UMS 38'de belirli koşullar altında geliştirme giderlerinin aktifleştirilmesine izin verilmesinin aksine).

- UMS 39'daki dört farklı kategori yerine, finansal araçlar amorti edilmiş maliyet veya gerçeğe uygun değerle ölçülür ve değerlendirme farkları kar veya zarara yansıtılır.

• Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar için kalıntı değerin, yararlı ömrün, amortisman yönteminin yıllık olarak gözden geçirilmesi gerekli değildir. Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar için yeniden değerlendirme yöntemi öngörülmemektedir.

UMSK, KOBİ muhasebe standartları setini “tek bir standart” haline getirmek için metnin içinde tam set UFRS’lere herhangi bir atıf yapmaktan kaçınmıştır. Ayrıca UMSK, KOBİ muhasebe standartlarında sıklıkla değişiklikler yapılmayacağını belirtmektedir (Quagli ve Paoloni, 2012: 148). Bu haliyle KOBİ muhasebe standartları tam set UFRS’lerin bir özeti olarak kabul edilmemelidir. Bu set, KOBİ’lerin sahip olduğu ekonomik ve yapısal koşulları göz önünde bulundurularak hazırlanmış ayrı bir muhasebe standardı setidir.

**Tablo 4:** Türkiye’de KOBİ Muhasebe Standartları Uygulamasının SWOT Analizi

Güçlü yönler	Fırsatlar
<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>KOBİ’lerin uluslararası uygulamalarla uyumlu, doğru ve şeffaf finansal raporlama yapabilmeleri sağlanabilecektir.</b></li> <li>• KOBİ’lerin kredi olanaklarını artıracaktır.</li> <li>• Büyüme amaçlayan KOBİ’lerde uluslararası muhasebe standartlarına geçiş kolaylaşacaktır.</li> <li>• KOBİ’lerin yeni Türk Ticaret Kanunu ve Basel II kriterlerinde yer alan düzenlemelere göre finansal raporlama yapmaları sağlanacaktır.</li> <li>• KOBİ’lerin kredi derecelendirme için gerekli finansal bilgileri açıklaması sağlanmış olacaktır.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• KOBİ’lere mali tablo kullanıcılarının ihtiyaçlarına uygun finansal raporlama yapma fırsatı sunacaktır.</li> <li>• KOBİ’lerin finansal raporlarının uluslararası alanda sektörler içinde karşılaştırılabilir olması fırsatını sunacaktır.</li> <li>• KOBİ’lere sınır ötesi pazarlara ulaşabilme fırsatı sunacaktır.</li> <li>• KOBİ’lere yabancı şirketlerle birleşme veya işbirliği içine girme fırsatı sunacaktır.</li> <li>• KOBİ’lerin kurumsallaşması için önemli bir adım atılmış olacaktır.</li> </ul>
Zayıf Yönler	Tehditler
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ülkemizde kayıt dışı ekonominin varlığı nedeniyle KOBİ muhasebe standartlarının uygulanması zorlaşacaktır.</li> <li>• Ülkemizde “doğru finansal raporlama” yerine “vergi için finansal raporlama” anlayışının hakim olması nedeniyle KOBİ muhasebe standartlarının uygulanması zorlaşacaktır.</li> <li>• KOBİ’lerde muhasebe standartları ile ilgili yeterli düzeyde eğitim almış kişileri istihdam etmek mümkün olmayacaktır.</li> <li>• KOBİ muhasebe standartlarının yazım dilinden kaynaklanacak olan muhtemel anlaşılma zorlukları standartların uygulanmasını zorlaştıracaktır.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• KOBİ muhasebe standartları uygulamasının getireceği maliyet, sağlayacağı faydadan daha fazla olacaktır.</li> <li>• KOBİ’lerin kurumsallaşma derecesinin düşük olması nedeniyle muhasebe standartları uygulamasına geçişte zorluklar yaşanacaktır.</li> <li>• KOBİ muhasebe standartlarının ülkemizdeki mevcut muhasebe sistemi ile arasındaki farklılıklar standartlara uyumu zorlaştıracaktır.</li> <li>• Ülkemizde vergi mevzuatı ile KOBİ muhasebe standartları arasında oluşan farklılıklar standartların uygulanmasını zorlaştıracaktır.</li> </ul>

### **3. ARAŞTIRMA METODOLOJİSİ**

Bu çalışmada SWOT analizinden faydalanmak suretiyle Türkiye’de uygulanacak olan KOBİ muhasebe standartlarının fırsatları, tehditleri, güçlü ve zayıf yönleri ortaya konmaya çalışılmaktadır. Bu bölümde örneklem seçimi ve anketin oluşturulmasına ilişkin bilgiler verilecektir.

#### **3.1. Örneklem Seçimi**

Çalışmanın örnekleme Bursa Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odası’na kayıtlı ve rassal olarak seçilmiş 305 meslek mensubundan oluşmaktadır. Anket yüzyüze yöntemi ile gerçekleştirildiğinden cevaplanma oranı %100’dür. Bu çalışmada muhasebe meslek mensuplarının örneklem olarak seçilmesinin nedeni; KOBİ muhasebe standartları ile uygulamada en çok çalışacak olan kesim olmalarıdır.

#### **3.2. Araştırma Soruları**

SWOT analizinden yola çıkarak aşağıdaki soruların cevapları bulunmaya çalışılmıştır:

- Türkiye’de KOBİ muhasebe standartları uygulamasının güçlü yönleri neler olacaktır?
- Türkiye’de KOBİ muhasebe standartları uygulamasının zayıf yönleri neler olacaktır?
- Türkiye’de KOBİ muhasebe standartları uygulamasının fırsatları neler olacaktır?
- Türkiye’de KOBİ muhasebe standartları uygulamasının tehditleri neler olacaktır?

Örnekleme uygulanan anket daha önce oluşturulmuş olan SWOT analizine dayanarak muhasebe meslek mensuplarının KOBİ muhasebe standartlarına ilişkin algılarını ortaya koyacak şekilde dizayn edilmiştir. Ankette cevaplayıcılardan KOBİ muhasebe standartlarının güçlü ve zayıf yönlerini, fırsat ve tehditlerini sıralamaları istenmiştir.

#### **3.3. Bulgular**

Bu bölümde SWOT analizi ışığında hazırlanan anketin bulguları tartışılmaktadır.

##### **3.3.1. Türkiye’de KOBİ Muhasebe Standartları Uygulamasının Güçlü Yönleri**

Tablo 5’de Türkiye’de KOBİ muhasebe standartları uygulamasının güçlü yönlerine ilişkin cevaplayıcıların görüşleri yer almaktadır. Sonuçlara göre en önemli güçlü yön; “KOBİ’lerin uluslararası uygulamalarla uyumlu, doğru ve şeffaf finansal raporlama yapabilmeleri sağlanabilecektir”. Muhasebe standartları uygulamasının en önemli amacının yüksek kaliteli, şeffaf ve karşılaştırılabilir finansal raporlama sistemi kurmak olduğu düşünüldüğünde örnekleme oluşturan muhasebe meslek mensupları tarafından bu amacın

benimsendiği anlaşılmaktadır. Cevaplayıcılar güçlü yönler arasından en az önemi, “KOBİ’lerin kredi derecelendirme için gerekli finansal bilgileri açıklaması sağlanmış olacaktır.” seçeneğine vermişlerdir. Bunun nedeninin, ülkemizde henüz kredi derecelendirmenin önemi ve rolünün anlaşılmasını sağlaması muhtemeldir.

**Tablo 5:** Türkiye’de KOBİ Muhasebe Standartları Uygulamasının Güçlü Yönleri

	<i>Ortalama</i>	<i>Standart sapma</i>	<i>Sıralama</i>
<b>KOBİ’lerin uluslararası uygulamalarla uyumlu, doğru ve şeffaf finansal raporlama yapabilmeleri sağlanabilecektir.</b>	2,19	1,51	1
KOBİ’lerin kredi olanaklarını artıracaktır.	3,31	1,37	4
Büyümeyi amaçlayan KOBİ’lerde uluslararası muhasebe standartlarına geçiş kolaylaşacaktır.	3,00	1,17	3
KOBİ’lerin yeni Türk Ticaret Kanunu ve Basel II kriterlerinde yer alan düzenlemelere göre finansal raporlama yapmaları sağlanacaktır.	2,86	1,28	2
KOBİ’lerin kredi derecelendirme için gerekli finansal bilgileri açıklaması sağlanmış olacaktır.	3,63	1,30	5

### 3.3.2. Türkiye’de KOBİ Muhasebe Standartları Uygulamasının Zayıf Yönleri

Tablo 6’da Türkiye’de KOBİ muhasebe standartları uygulamasının zayıf yönlerine ilişkin cevaplayıcıların görüşleri yer almaktadır. Sonuçlara göre en önemli zayıf yön; “Ülkemizde “doğru finansal raporlama” yerine “vergi için finansal raporlama” anlayışının hakim olması nedeniyle KOBİ muhasebe standartlarının uygulanması zorlaşacaktır.” Ülkemizde yıllardır vergi için muhasebe anlayışı hakim olmuştur. Bu anlayışın değişmesi için meslek mensuplarının öncelikle finansal raporlamanın vergi amaçlı değil doğru finansal bilgi amaçlı olduğu konusunda bilgilendirilmesi gerekmektedir. Diğer yandan cevaplayıcılar kayıtdışı ekonominin varlığını da KOBİ muhasebe standartları uygulamasının zayıf yönü olduğuna işaret etmektedir. Kayıt dışı ekonominin varlığının finansal raporlamanın kalitesini düşüreceği açıktır.

**Tablo 6:** Türkiye’de KOBİ Muhasebe Standartları Uygulamasının Zayıf Yönleri

	<i>Ortalama</i>	<i>Standart sapma</i>	<i>Sıralama</i>
Ülkemizde kayıt dışı ekonominin varlığı nedeniyle KOBİ muhasebe standartlarının uygulanması zorlaşacaktır.	1,96	1,06	2
Ülkemizde “doğru finansal raporlama” yerine “vergi için finansal raporlama” anlayışının hakim olması nedeniyle KOBİ muhasebe standartlarının uygulanması zorlaşacaktır.	1,95	0,94	1
KOBİ’lerde muhasebe standartları ile ilgili yeterli düzeyde eğitim almış kişileri istihdam etmek mümkün olmayacaktır.	2,81	0,99	3
KOBİ muhasebe standartlarının yazım dilinden kaynaklanacak olan muhtemel anlaşılma zorlukları standartların uygulanmasını zorlaştıracaktır.	3,27	0,87	4



### 3.3.3. Türkiye’de KOBİ Muhasebe Standartları Uygulamasının Fırsatları

Tablo 7’ de Türkiye’de KOBİ muhasebe standartları uygulamasının fırsatlarına ilişkin cevaplayıcıların görüşleri yer almaktadır. Sonuçlara göre en önemli iki fırsat; “KOBİ’lere mali tablo kullanıcılarının ihtiyaçlarına uygun finansal raporlama yapma fırsatı sunacaktır.” ve “KOBİ’lerin kurumsallaşması için önemli bir adım atılmış olacaktır.” Cevaplayıcılar yabancı şirketlerle işbirliği içine girme ve sınır ötesi pazarlara ulaşabilme fırsatlarını önemli olarak görmemiştir, zira Türkiye’deki KOBİ’lerin daha çok ulusal alanda faaliyet gösterdiği bir gerçektir.

**Tablo 7:** Türkiye’de KOBİ Muhasebe Standartları Uygulamasının Fırsatları

	<i>Ortalama</i>	<i>Standart sapma</i>	<i>Sıralama</i>
KOBİ’lere mali tablo kullanıcılarının ihtiyaçlarına uygun finansal raporlama yapma fırsatı sunacaktır.	2,43	1,47	1
KOBİ’lerin finansal raporlarının uluslar arası alanda sektörler içinde karşılaştırılabilir olması fırsatını sunacaktır.	2,75	1,26	3
KOBİ’lere sınır ötesi pazarlara ulaşabilme fırsatı sunacaktır.	3,64	1,18	5
KOBİ’lere yabancı şirketlerle birleşme veya işbirliği içine girme fırsatı sunacaktır.	3,52	1,21	4
KOBİ’lerin kurumsallaşması için önemli bir adım atılmış olacaktır.	2,66	1,50	2

### 3.3.4. Türkiye’de KOBİ Muhasebe Standartları Uygulamasının Tehditleri

Tablo 8’ de Türkiye’de KOBİ muhasebe standartları uygulamasının tehditlerine ilişkin cevaplayıcıların görüşleri yer almaktadır. Sonuçlara göre en önemli tehdit; “KOBİ’lerin kurumsallaşma derecesinin düşük olması nedeniyle muhasebe standartları uygulamasına geçişte zorluklar yaşanacaktır.” Ayrıca vergi muhasebesi anlayışına sahip meslek mensupları “Ülkemizde vergi mevzuatı ile KOBİ muhasebe standartları arasında oluşan farklılıklar standartların uygulanmasını zorlaştıracaktır.” tehdidini de önemli görmektedir.

**Tablo 8:** Türkiye’de KOBİ Muhasebe Standartları Uygulamasının Tehditleri

	<i>Ortalama</i>	<i>Standart sapma</i>	<i>Sıralama</i>
KOBİ muhasebe standartları uygulamasının getireceği maliyet, sağlayacağı faydadan daha fazla olacaktır.	3,02	1,12	4
KOBİ’lerin kurumsallaşma derecesinin düşük olması nedeniyle muhasebe standartları uygulamasına geçişte zorluklar yaşanacaktır.	2,04	1,06	1
KOBİ muhasebe standartlarının ülkemizdeki mevcut muhasebe sistemi ile arasındaki farklılıklar standartlara uyumu zorlaştıracaktır.	2,63	0,97	3
Ülkemizde vergi mevzuatı ile KOBİ muhasebe standartları arasında oluşan farklılıklar standartların uygulanmasını zorlaştıracaktır.	2,31	1,08	2

#### 4. SONUÇ

Uluslararası arenada ortak bir muhasebe dilinin kullanılması, halka açık ve organize piyasalarda işlem gören işletmelerin yanısıra KOBİ'ler için de ihtiyaç haline gelmiştir. Bu doğrultuda UMSK'nin yayınladığı KOBİ'ler için muhasebe standartları ülkemizde TMSK tarafından Türkçeye çevrilerek yayınlanmıştır.

KOBİ muhasebe standartlarına yönelik hazırladığımız SWOT analizinin, muhasebe meslek mensuplarının görüşleri doğrultusunda ulaştığımız sonuçlarına göre; genel olarak KOBİ muhasebe standardı uygulamasının öneminin meslek mensuplarınca algılanmış olduğu anlaşılmaktadır.

Muhasebe meslek mensuplarına göre KOBİ muhasebe standardı uygulayacak en güçlü yönü; standardı uygulayacak işletmelerin uluslararası uygulamalarla uyumlu doğru ve şeffaf bir finansal raporlama yapabilecek olmalarıdır. Bu şekilde yapılan bir finansal raporlama işletmeye olan güvenilirliği artıracaktır. İşletmeye olan güven arttıkça yapılan yatırımlar da artacak ve KOBİ'ler daha da büyüyecektir. KOBİ muhasebe standartlarının yeni TTK ve Basel II kriterlerindeki düzenlemelere göre yapılması da meslek mensupları açısından ikinci bir önem arz eden güçlü yön olarak görülmektedir.

KOBİ muhasebe standartları ülkemizde uygulanmaya başlayınca kadar finansal raporlama vergi için yapılmıştır. Vergi için finansal raporlamadan, standartların öngördüğü doğru finansal raporlamaya geçmek meslek mensuplarınca KOBİ'lerin karşı karşıya kalacağı zayıf yönlerin başında gelmektedir. Ayrıca meslek mensupları ülkemizde kayıtdışı ekonominin varlığının azalsa da devam edeceğini düşünmektedirler. Bu yüzden bunu, bir diğer önemli zayıf yön olarak görmektedirler. Türkiye Muhasebe Standartları'nın Uluslararası Muhasebe Standartları'ndan çevrilmesinden kaynaklanan olası anlaşılma zorlukları zayıf yön olarak en az değere sahiptir.

KOBİ muhasebe standartlarıyla birlikte ihtiyaca uygun finansal raporlamanın yapılacak olması en önemli fırsatların başındadır. Bunun yanısıra meslek mensupları KOBİ'lerin kurumsallaşması için KOBİ muhasebe standartlarını önemli bir fırsat olarak görmektedirler. Meslek mensuplarınca KOBİ'lerin uluslararasılaşmaktan çok ulusal alanda faaliyet göstereceklerinin devam edeceği kanısı, KOBİ muhasebe standartlarının uygulanması açısından önemli bir fırsat yaratmamaktadır.

KOBİ muhasebe standartları, bu standartları uygulayacak işletmeler için fırsatlar yaratacağı kadar tehditler de oluşturmaktadır. Meslek mensupları her ne kadar KOBİ'lerin kurumsallaşmasında KOBİ muhasebe standartlarının önemli olduğunu düşünse de, kurumsallaşma düzeyinin genel itibarıyla KOBİ'lerde düşük olduğu kanısına sahiptirler. Bu durum muhasebe standartlarına geçişte yaşanacak en önemli tehdit olarak görülmektedir. Ayrıca mevzuattan (vergi mevzuatı – KOBİ muhasebe standartları) kaynaklanan ikilemlerin olması da önemli tehditler arasındadır. KOBİ muhasebe standartları uygulamasının getireceği maliyetin sağlayacağı faydadan çok fazla olacağı düşüncesi en az tehdit oluşturacak unsurdur.

Türkiye’de KOBİ muhasebe standartlarının KOBİ’ler için fırsatlar yaratacağı aşikardır. Ancak standartlara uyum süreci hem KOBİ’ler hem de muhasebe meslek mensupları açısından sancılı geçecek bir dönem olarak görünmektedir.

### **KAYNAKLAR**

- Albu, Cătălin Nicolae. – Albu, Nadia.- Fekete, Szilveszter (2010), “The Context Of The Possible IFRS For SMEs Implementation In Romania: An Exploratory Study”, *Accounting and Management Information Systems*, Vol. 9, No. 1, pp. 45 –71.
- Dalberg (2011), “Report on Support to SMEs in Developing Countries Through Financial Intermediaries”, [http://www.eib.org/attachments/dalberg\\_sme-briefing-paper.pdf](http://www.eib.org/attachments/dalberg_sme-briefing-paper.pdf), (01.09.2012)
- Deloitte (2012), “IFRS in Focus:IASB Issues a Request for Information on the IFRS for SMEs”, <http://www.iasplus.com/en/publications/ifrs-in-focus/2012/ifrs-in-focus-2014-iasb-issues-a-request-for-information-on-the-ifrs-for-smes> (02.09.2012).
- European Commission, Enterprise and Industry. (2011), “Small And Medium-Sized Enterprises (SMEs), SME Definition” [http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/facts-figures-analysis/sme-definition/index\\_en.htm](http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/facts-figures-analysis/sme-definition/index_en.htm) , (04.09.2012)
- Evans, L.- Gebhardt, G. - Hoogendoorn, M.N. - Marton, J.- Di Pietra, R.- Mora, A. - Thinggard, F.- Vehmanen, P. and Wagenhofer, A. (2005), “Problems And Opportunities Of An International Financial Reporting Standard For Small And Medium-Sized Entities” *The EAA FRSC’s Comment on the IASB Discussion Paper, Accounting in Europe*, No. 2, pp. 23–45.
- IASB (2007), “IFRS For Small And Medium-Sized Entities: A Staff Overview Of The Exposure Draft”,
- Pricewaterhousecoopers (2006), “IFRS For SMEs: Is it Relevant For Your Business?” [http://download.pwc.com/ie/pubs/ifrs\\_for\\_sme.pdf](http://download.pwc.com/ie/pubs/ifrs_for_sme.pdf), (02.09.2012)
- Quagli, Alberto - Paoloni, Paola. (2012), “How Is The IFRS For SME Accepted In The European Context? An Analysis Of The Homogeneity Among European Countries, Sers And Preparers In The European Commission Questionnaire”, *Advances in Accounting*, No. 28, pp. 147-156.
- 18 Kasım 2005 Tarih ve 25997 Sayılı Resmi Gazete’de Yayınlanan “Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelik”.

